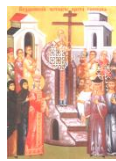

Farský list

7

2012

01.04.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

Nie je smrť ako smrť. Smrť hádže čierny tieň na všetko, čo je pod nebom. Keď niekto zomiera, prípadne už zomrel, sú to pre členov jeho rodiny určite jedny z najsmutnejších, najťažších dní... Ak sa smrť navyše dotýka priamo nás, je to ešte ťažšie... Choroba a staroba (ako predvoj smrti) prináša tiež mnohé strasti... Smrť sa človek vyhnúť nedokáže – je údelom každej osoby, pred ňou musí kapitulovať každý človek. Ľudská smrť je však len znakom duchovnej reality hriechu. Človek totiž duchovne zomiera ťažkým hriechom – vtedy v ňom hasne aj Boží život milosti. Ale čo je nemožné ľuďom, je možné Bohu.

A práve túto tragickú situáciu človeka zmenil Ježiš Kristus na Golgote vo Veľký piatok – svojou smrťou premochol našu smrť a svojím zmŕtvychvstaním vo Veľkú nedeľu Paschy nám daroval vzkriesenie. Ježiš zvíťazil nad smrťou, dal nám nový život a oslobodil človeka od strachu zo smrti. Svätý apoštol Pavol preto môže odvážne vyznávať: „Smrť pohltilo víťazstvo – víťazstvo Kristovho vzkriesenia.“ Keď teda všetci zomierajú v Adamovi, tak všetci ožijú v Kristovi.

Vo svetle Ježišovho vzkriesenia totiž bledne, mizne tieň smrti, ktorá strašila a zabíjala človeka... Navyše – fyzická smrť už nie je takou istou, ako predtým. Po Kristovom vzkriesení ju totiž môžeme volať skôr snom, lebo vieme, že raz sa z tohto sna určite prebudíme k večnému životu. Smrť sa tak stala iba akýmsi čiernym tunelom k svetlu Božieho kráľovstva.

Názov ikony Vzkriesenia znie aj „Zostúpenie do pekiel“ („Sošestviye vo ad“). Pred Božou láskou sa človek nikde neukryje. Ani v hrobe nie. Človek tak môže vymýšľať hocičo na negovanie Boha, môže sa snažiť naňho nemyslieť – nezabráni však tomu, aby ho Boh, i napriek všetkému, mal rád. Aj keď sa teda človeku zdá, že je od Boha prlíši ďaleko, môže si byť celkom istý, že Božia láska je tam s ním. Aj v hrobe.

Áno, Boh vchádza do údolia smrti. A každý, kto chcel Boha definitívne vyškrtnúť zo svojho života, tak môže naňho v tej svojej zúfalej snahe natrafiť. Kristus teda vchádza do tohto temného údolia len preto, aby človeku ukázal, že naňho zabudnúť nemôže – jeho prvotným povolaním je totiž život, a nie smrť, jeho prvotným poslaním je kráľovstvo svetla, a nie kráľovstvo temnot. Kráľovstvo smrti teda stráca svoju schopnosť držať človeka vo svojej moci, pretože doň vstúpil Život...

Kristovo vzkriesenie teda prináša nádej a svetlo do života každého veriaceho človeka. Vedť kto uveril Bohu, už sa nemusí báť smrti – naopak, môže sa chváliť nádejou na večný život.

Prajem Vám, aby i Vás tieto sviatky Paschy naplnili pravou radosťou a silou, aby vo Vašich srdciach zavládla Božia milosť a aby ste žili Bohu v Ježišovi Kristovi.

o. Rastislav (farár)

NÁŠ IKONOSTAS: Ikona Blahoviščenije Presvjatija Bohorodicy (Zvestovanie Presvätej Bohorodičke)

Sviatok Zvestovania Presvätej Bohorodičky v osobe Presvätej Bohorodičky poukazuje na výšku ľudskej hodnoty, plnosť pokory a neochvejnú vieru, teda všetko to, čo bolo predpokladom pre zjednotenie Boha a človeka. Opísanie Zjavenia sa Božieho archanjela Gabriela Bohorodičke sa nachádza iba v jednom Evanjelii – podľa Lukáša.

Čo sa týka ikony tohto sviatku, tak patrí jej neprehliadnuteľné miesto - uprostred Cárskych (Kráľovských) dverí. Ikonografia Zvestovania je veľmi rôznorodá. Má mnoho detailov a ikony sa od seba

môžu výrazne líšiť. Na jedných ikonách sa Presväta Bohorodička zobrazuje sediaci ako pradiť v dome Jozefa, na iných jej archanjel zvestuje počatie Božieho Syna pri studni, na ďalších ikonách sa nachádza len archanjel a Bohorodička bez ostatných detailov. Odkiaľ sa vzali také detaily ako napríklad priadza či studňa, keď sa o nich v Evanjeliu podľa Lukáša vôbec nehovorí? Je to preto, lebo ikonografia sviatku vychádzala aj z apokryfného evanjelia Jakuba (evanjelium, ktoré nie je schválené k pravidelným čítaniam, čo však neznamená, že nemože obsahovať pravdivé informácie). V ňom sa v desiatej kapitole hovorí, že Presväta Bohorodička dostala za úlohu priasť záves z purpuru do Jeruzalemského chrámu.

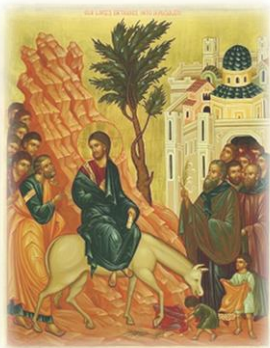
A potom nasleduje popis samotného zvestovania: „... vzala krčah a išla po vodu. Tu započula hlas, ktorý oznamoval: Raduj sa milostiplná! Pán je s tebou; požehnaná si medzi ženami. Začala sa obzerať, odkiaľ sa ozýva hlas. Vyľakaná sa vrátila domov, odložila krčah a znovu začala priasť. Vtedy sa pred ňou zjavil Boží anjel a povedal jej: Neboj sa, Mária, získala si milosť od Boha a počneš na Jeho slávu. Keď to počula, premýšľala hovoriac sama sebe – či ja počnem od Boha živého a porodím tak, ako rodí každá žena? A anjel jej povedal: Nie tak, sila Najvyššieho ťa zatóni, pretože to Sväté, čo porodíš, bude sa nazývať Synom Najvyššieho. A dáš mu meno Ježiš, pretože On zachráni svoj národ. A Mária povedala: Som Pánova služobníčka, nech sa mi stane podľa tvojho slova. Vtedy ukončila pradenie a záves odniesla veľkňazovi. Veľkňaz ju požehnal a povedal: Boh pozdvihol tvoje meno, oslavovať ťa budú všetky národy zeme.“ Tolko spomína o danej udalosti evanjelium podľa Jakuba.

Základné črty ikony Zvestovania pochádzajú už z piateho storočia. Je to kompozícia dvoch osôb, ktoré predstavujú anjela a Bohorodičku. No treba poznamenať, že už v rímskych katakombách (3. storočie) nachádzame podobnú kompozíciu, na ktorej mladá žena v tunike sedí na stolci a pred ňou stojí mládenec, ktorého pravá ruka smeruje k žene. Na sarkofágoch neskoršieho obdobia nachádzame ešte viac detailov – Bohorodička má v rukách priadzu, anjel

v ruke drží posoh (žezlo) a zobrazený je už s krídlami. Anjel pravou rukou žehná Bohorodičku, čo je symbol Božieho požehnaní. Samotný proces pradenia závesu pre chrám symbolizuje „tkanie“ tela Bohočloveka v útrobe Božej Matky. Červená farba nite je symbolom dôstojnosti rodiaceho sa Bohomládenca ako kráľa nad všetkými kráľmi. Červená farba obuvi Bohorodičky taktiež podčiarkuje jej kráľovský pôvod z rodu Dávidovho. Táto kompozícia – sediacej alebo stojacej a praducej Bohorodičky napravo a zvestujúceho a žehnajúceho anjela naľavo – je najviac rozšírená. Na ikone Zvestovania vidíme aj symbolické zobrazenie Svätého Ducha v podobe holuba a líčcov, ktoré vychádzajú z polkruhu symbolizujúceho nebo. Červeným plátňom - závesom za Bohorodičkou je naznačené, že udalosť sa odohrala v interiéri – v dome Jozefa.

o. Michal (kaplán)

Pánov vchod do Jeruzalema alebo Kvetná nedeľa

V tento deň si Cirkev zvlášť pripomína kráľovské oslávenie Ježiša Krista pred Jeho krížovou smrťou na znak toho, že Ježišovo utrpenie bolo slobodné. Samotná udalosť tohoto sviatku je opísaná u všetkých evanjelistov. Začiatky tohoto sviatku zachádzajú do hlbokej minulosti. Historické poukázanie na tento sviatok nachádzame v poučení na tento deň od Metoda Patarského z tretieho storočia. Zo začiatku siedmeho storočia mnohí skladatelia piesní (Andrej Krétsky, Kozma Majonský, Ján Damaský, Teodor a Jozef Studiti, cisár Lev Filozof, Teofán a Nikefor Xantopul) preslávili tento sviatok piesňami, ktoré sa spievajú až dodnes. 3

V túto nedeľu sa v našich krajoch svätia ratolesti (inde sú to palmové listy alebo brezové prútky). Zvyk používať a svätiť tieto časti drevín sa vyvinul zo samotnej symboliky vchodu nášho Pána Ježiša Krista do Jeruzalema. V tropári sviatku, ktorý je jedným z dvanástich najväčších sviatkov, vyjadrujeme spolu so svätými otcami, autormi týchto piesní, našu jednotu s Kristom.

Tropár: "Keď sme s tebou zomreli a boli pochovaní krstom, Kriste, Bože náš, stali sme sa tvojím Vzkriesením hodnými nesmrteľného života. Ospevujeme ťa a voláme: - Hosana na výsostiach. Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.

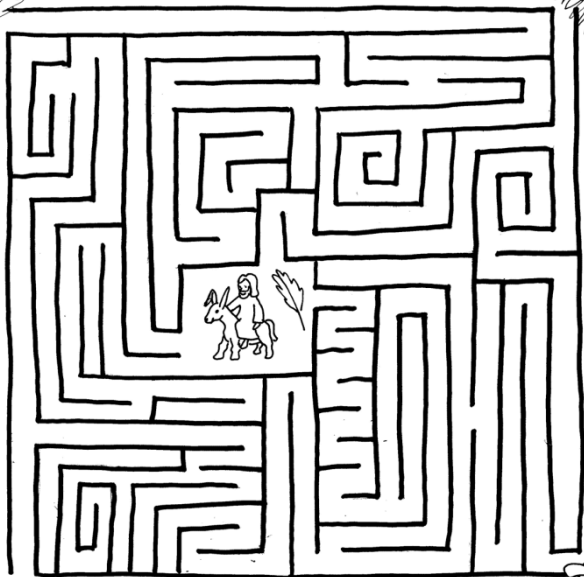
Farské oznamy

- ❖ dnes 1. apríla slávime Kvetnú nedeľu, pri sv. liturgiách sa budú svätiť ratolesti (bahniatka) po liturgii bude myrovanie.
- ❖ popoludní od 15.00 hod. sa uskutoční v našej farnosti predveľkonočná sv. spoveď, spovedať budeme viacerí kňazi preto využite túto príležitosť k vyspovedaniu sa.
- ❖ takisto dnes sa ako tradične uskutoční stretnutie mládeže s vladykom Jánom, bližšie info v zradu na plagáte.
- ❖ tento týždeň piatkové stretnutie s deťmi nebude
- ❖ vo štvrtok od 9:30 v Katedrále sv. Jána Krstiteľa budeme s o. arcibiskupom a metropolitom Jánom spoločne ďakovať za sviatosti kňazstva a Eucharistie, pri tejto sv. liturgii bude aj svätenie myra a antimezionov a tiež obrad umytia nôh
- ❖ pozývame vás na slávenie obradov Kristovho umučenia, smrti a slávneho Vzkriesenia, ktoré v našom chráme začínajú na veľký štvrtok o 17.00 hod. večierňou s liturgiou sv. Bazila Veľkého. Po nej hneď nasledujú Sväté strasti.
- ❖ Veľký piatok je prikázaný sviatok, ráno o 8.00 budú Kráľovské hodinky a o 15.00 bude večiereň s uložením pláštenice do hrobu. Na Bani bude večiereň o 17.00 hod. V tento deň platí prísny pôst (len raz za deň sa najesť a zdržiavať sa mäsa, mlieka a vajčok)
- ❖ Veľká sobota - od rána od 8.00 hod. bude chrám otvorený k celodennej adorácii, nájdite si čas aj na tichú modlitbu pri Božom hrobe. Podvečer o 17.00 bude Veľká večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého.
- ❖ Nedeľa Paschy: ráno o 5.00 bude utiereň Vzkriesenia po ktorej bude požehnanie pokrmov a hneď začne aj sv. liturgia (teda približne o 6.30 hod.) v cirkevno-slovanskom jazyku, potom bude ešte sv. liturgia o 10.00 hod. (sl.). Na Bani o 6.00 bude utiereň Vzkriesenia a o 10.00 hod. bude sv. liturgia. Pri všetkých sv. liturgiách bude myrovanie.
- ❖ **Na všetky slúženia od Veľkého štvrtka až do Nedele Paschy je potrebné nosiť si brožúrku Christos Voskrese**
- ❖ Svetlý pondelok je prikázaným sviatkom, sv. liturgie budú o 8.00 (sl.) a 10.00 (cirkevno-sl.) na Bani o 10.00.
- ❖ Svetlý utorok je sviatkom odporúčaným, sv. liturgie ráno o 8.00 (cirkevno-sl.) a 18.00 (sl.)
- ❖ v čase od nedele Paschy celý Svetlý týždeň sa zachovávajú jednotlivé zásady:
 - *Cárske a diakonské dvere sú počas celého svetlého týždňa otvorené. Zatvárajú sa na svetlú sobotu po liturgii.*
 - *Kňaz sa na každú bohoslužbu oblieka do kompletného bohoslužobného rúcha.*
 - *Kňaz všetky žehnania robí s krížom.*
 - *Ak by bol pohreb, je v svetlej farbe podľa predpisu pohrebu vo svetlom týždni.*
 - *Celý nasledujúci týždeň je voľnica, teda aj v piatok 13. apríla.*
 - *Počas prvých troch dní Paschy sa zvoní so všetkými zvonmi.*
 - *Počas premenenia na sv. liturgii ľud stojí.*
 - *Liturgická farba je do sviatku Nanebovstúpenia nášho Pána svetlá.*
- ❖ 15. mája v nedeľu budeme v kaplnke Božieho milosrdenstva sláviť odpustovú slávnosť, na ktorú Vás chceme čo najsrdečnejšie pozvať. Tohto roku je pod patronátom bratov rímskokatolíkov. Od 14.00 hod. budeme spovedať a slávnostná sv. omša, začne o 15.30h.

Všetky ďalšie potrebné informácie ohľadom slúženia bohoslužieb, oznamov, akcií počas nadchádzajúcich sviatkov Vzkriesenia Ježiša Krista, nájdete na našej webovej stránke **www.grkat-sekco.sk**

Zábavné okienko

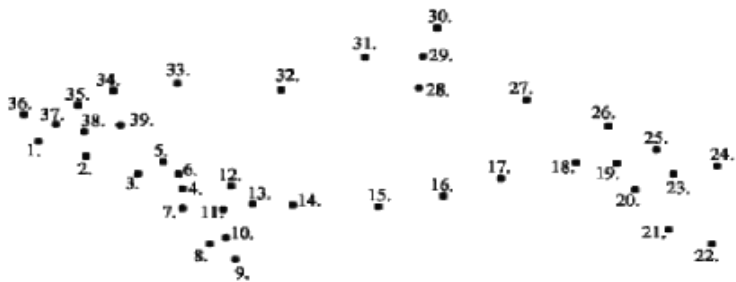
Pomôž deťom sa dostať k Ježišovi, aby ho ratolesťami privítali pri vstupe do Jeruzalema...

Presunutím troch zápalek zmeňte smer letu netopiera na opačnú stranu!

Prevzaté, spracoval DS

:(

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekco.sk

e-mail: presov.sekco@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10 €

Neprešlo jazykovou úpravou